

דַּאִית בְּהוֹן בְּעִירָא וְאָדָם ומנין שיש בישראל בחינת בהמה ובחינת אדם.
הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (יחזקאל לד) וְאַתָּן צֹאנִי צֹאן מִרְעִיתִי
אָדָם אַתֶּם. וְאַתָּן צֹאנִי צֹאן מִרְעִיתִי, אֵינּוֹן עַמֵּי הָאָרֶץ,
טָבִין, מְסֻטְרָא דְטוֹב. אָדָם אַתֶּם, תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים אלא
 הוא מזה שכתוב 'ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם' כי מש"כ 'ואתן צאני צאן מרעיתי'
 פירושו שהם עמי הארץ שהם בבחינת בהמות טובות מצד הטוב ומש"כ 'אדם אתם' פירושו
 שהם התלמידי חכמים.

עמי הם עמי הארץ וישראל הם תלמידי החכמים

וּבְקָרָא דָא נָמִי רָמִיז לֵיהּ, (תהלים פא) לוֹ עַמֵּי שׁוֹמַע לִי
יִשְׂרָאֵל וְגו'. בְּתַר דְּאָמַר עַמֵּי, אַמַּאי קָאָמַר
יִשְׂרָאֵל. אֱלָא עַמֵּי: עַמֵּי הָאָרֶץ. יִשְׂרָאֵל: תְּלַמִּידֵי
חֲכָמִים וכן דבר זה רמוז גם בפסוק הזה שכתוב לו עמי שומע לי ישראל וגו' כי הנה
 למה אחר שאמר הכתוב 'עמי' חזר לומר 'ישראל', אלא 'עמי' הם העמי הארץ, וישראל הם
 התלמידי חכמים. **וּבְגִינֵיהּ אַתְּמַר (שמות יד) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל**
יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה שבשבילם נאמר 'ובני ישראל' שהם התלמידי חכמים 'יוצאים
 ביד רמה'.

הקב"ה יוציא את תלמידי החכמים מהגלות ביד רמה

כְּגִוּוֹנָא דְפְלִיג לֹוֹן קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּטוֹרָא דְסִינֵי,

הַכִּי פְלִיג לֹוֹן בְּפוֹרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא וכדוגמת שחילק

הקב"ה את ישראל בהר סיני כך הוא יחלקם בגאולה האחרונה, **דְּיִשְׂרָאֵל**

דְּאַתְמַר בְּהוֹן, (שמות יג) **וַחֲמוּשִׁים עָלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ**

מִצְרַיִם, מִסְטָרָא דְאֵילָנָא דְחַיִּי, דְּאֵינוֹן חֲמוּשִׁין שְׁנִין

דְּיוֹבְלָא כי על תלמידי החכמים הנקראים ישראל נאמר בהם וחמושים עלו וגו' מאחר

שהם מקבלים את השפע מו"א הנקרא עץ החיים שיש בו הארה מהחמישים שנים והשערים

של הבינה הנקראת יובל, **אַתְמַר בְּהוֹן**, (שמות יט) **הִמָּה יַעֲלוּ בְהַר**

ועי"כ נאמר על תלמידי חכמים 'ובמשוך היובל המה יעלו בהר' כי להם הותר לעלות להר.

וּבְהוֹן (שמות יד) **וַיִּסַּע מִלְּאֲךָ הָאֱלֹהִים הַהוֹלֵךְ לְפָנַי מַחֲנֶה**

יִשְׂרָאֵל וכן בהם נאמר 'ויסע מלאך האלהים' שהיא השכינה הנקראת אלהים והיא

נסעה לפני התלמידי החכמים הנקראים מחנה ישראל מאחר שהם עלו למעלה ממדרגתה

אל ז"א. **וְלֹוֹן אַתְמַר** (שמות יט) **וְאִשָּׁא אֶתְכֶם עַל כְּנָפֵי נְשָׁרִים,**

דְּאֵינוֹן עֲנָנֵי כְבוֹד. וְאָבָא אֶתְכֶם אֵלַי. וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל

יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה, הַכִּי יִפִּיק לְתַלְמִידֵי חֲכָמִים, בְּכָל

הַאֵי יִקָּר ועליהם נאמר 'ואשא אתכם על כנפי נשרים' שהם הענני כבוד שמצד ז"א

וכן נאמר בהם 'ואביא אתכם אלי' דהיינו אל ז"א שעי"כ בני ישראל יוצאים ביד רמה של

ז"א, כי כך יוציא הקב"ה את תלמידי החכמים מהגלות בכל זה הכבוד של ענני כבוד.

בגלות האחרונה תלמיד החכמים שיש להם נשמה מהאצילות היו אדונים
לעמי הארץ שיש להם נשמה ממטטרו"ן

וַכַּגְוֹנָא דְאַתְמַר בְּעַמֵי הָאָרֶץ מְסַטְרָא דְטוֹב, (שמות יט)
וַיִּתְיַצְבוּ בְּתַחְתִּית הָהָר וכן כשם שבמעמד הר סיני נאמר

על עמי הארץ שמצד הטוב, דהיינו שיש להם נשמה מצד מטטרו"ן הנקרא עבד טוב נאמר
בהם 'ויתיצבו בתחתית ההר' מאחר שלא הותר להם לעלות אל ההר כתלמידי החכמים
אלא הם עמדו למטה מהמלכות הנקראת הר תחת שלטון מטטרו"ן ומשא"כ תלמידי
החכמים שמצד ז"א שהם עלו למעלה מהמלכות הנקראת הר [קצד]. **הַכִּי יְהוֹן**
בְּמַפְקְנָא בְּתַרְיִיתָא, תַּחֲזוּת תַּלְמִידֵי חַכְמִים, כְּעַבְדָּא
דְּאֵזִיל לְרַגְלֵיא דְסוּסֵיא דְמֵאֲרִיָּה וכך הם יהיו ביציאה מהגלות
האחרונה שהם יהיו תחת תלמידי החכמים כמו העבד ההולך לרגלי הסוס של אדונו מאחר
שלתלמידי החכמים יש להם נשמה מהאצילות הנקרא אדון והם רוכבים על הבריאה הנקרא
כסא ומרכבה ואותם שיש להם נשמה ממטטרו"ן שביצירה הם בבחינת העבד ההולך למטה

אור הרשב"י

רצו לזון ממקום הראשון ולעמוד מרחוק
אפילו אם ימותו ממש, ועליהם הוא מה שאמרו
בוהר הנז' איננו דקיימו בטורא דסיני כלומר
ולא נפקו ועמדו מרחוק אלא עמדו בטורא
דסיני מתחלה ועד סוף ולכן הם זוכים לחכמת
האמת, ואותם הנשמות אשר נעו עם העם
ועמדו מרחוק בן הם עושים גם עתה שנסים
ועומדים מרחוק לחכמת האמת מיראתם פן
תאכלם האש הגדולה הזאת.

[קצד] ועיין במה שכתב הר' יהודה פתייא
בהקדמה לספרו בית לחם יהודה וז"ל: נ"ב א"מ
משמע אותן שאינם יודעים סודות התורה לא
עמדו על הר סיני עכ"ל ונ"ל בביאור כוונתו כי
בתחילה כשיצאו ישראל לקראת האלהים היו
מתייצבים בתחתית ההר ואח"כ נאמר וירא
העם וינעו ויעמדו מרחוק, כי היו יראים פן
תאכלם האש הגדולה הזאת וימותו, והיו מקצת
מהעם שהיו ששם ושמחים לקראת השכינה ולא

הלימוד היומי

לע"נ הרב חיים קנייבסקי זצוק"ל

מהסוס (רמ"ק). **וּכְנֻוּנָא דְאָמַר לֹוּן בְּתַחֲתִית הָהָר, אִם תִּקְבְּלוּ תוֹרָתִי מוֹטָב, וְאִם לֹא שָׁם תִּהְיֶה קְבוּרַתְכֶם** וכמו

שאמר להם הקב"ה בתחתית ההר אם תקבלו את תורתי מוטב ואם לאו שם תהא קבורתכם [קצה], דהיינו שאם תקבלו את התורה שמצד זו"ן תזכו לחיים ואם לא אתם תרדו אל הקלי'

הנקראים מיתה (רמ"ק). **הֲכִי יֵימָא בְּמִפְקָנוּ פּוּרְקָנָא בְּתַרִּייתָא, אִם תִּקְבְּלוּן עֲלֵיכוֹן תִּלְמִידֵי חֲכָמִים בְּמִפְקָנוּ דְגָלוּתָא, כְּאָדָם דְרָכִיב עַל סוּסָיָא, וְעַבְדָּא דְמִשְׁמֵשׁ לִיהּ מוֹטָב.**

וְאִם לֹא תִמְנֵן תִּהְיֶה קְבוּרַתְכֶם, בְּגָלוּתָא וכך יאמר להם הקב"ה ביציאה מהגלות האחרונה אם תקבלו עליכם את עול תלמידי החכמים ביציאתכם מהגלות כאדם הרוכב על הסוס והעבד משמש אותו אז מוטב ואם לא אז שם תהא קבורתכם כי אז

תישארו בגלות.

אור הרשב"י

יראה ושקטה אם יראה למה שקטה, ואם שקטה למה יראה? אלא: בתחילה – יראה, ולבסוף – שקטה. ולמה יראה – כדריש לקיש, דאמר ריש לקיש: מאי דכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום הששי, ה"א יתירה למה לי? – מלמד שהתנה הקדוש ברוך הוא עם מעשה בראשית, ואמר להם: אם ישראל מקבלים התורה – אתם מתקיימין, ואם לאו – אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו.

[קצה] וכדאיתא בשבת דף פח עמוד א' ויתיצבו בתחתית ההר, אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד שכפה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כנגינת, ואמר להם: אם אתם מקבלים התורה – מוטב, ואם לאו – שם תהא קבורתכם. אמר רב אחא בר יעקב: מכאן מודעא רבה לאורייתא. אמר רבא: אף על פי כן, הדור קבלוה בימי אחשורוש. דכתיב קימו וקבלו היהודים, קיימו מה שקיבלו כבר. אמר חזקיה: מאי דכתיב משמים השמעת דין ארץ

הלימוד היומי

לע"נ הרב חיים קנייבסקי זצוק"ל